

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
Харківський національний медичний університет

СУЧАСНІ КОНЦЕПЦІЇ ВИКЛАДАННЯ ПРИРОДНИЧИХ ДИСЦИПЛІН У МЕДИЧНИХ ОСВІТНІХ ЗАКЛАДАХ

Матеріали
XVI Міжнародної науково-методичної
інтернет-конференції

Харків, 26–27 грудня 2024 року

Харків – 2025

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**СУЧАСНІ КОНЦЕПЦІЇ ВИКЛАДАННЯ
ПРИРОДНИЧИХ ДИСЦИПЛІН
У МЕДИЧНИХ ОСВІТНІХ ЗАКЛАДАХ**

*Матеріали
XVI Міжнародної науково-методичної
інтернет-конференції*

м. Харків, 26-27 грудня 2024 року

**Харків
ХНМУ
2025**

Редакційна колегія:

- М'ясоєдов В. В.** – ректор Харківського національного медичного університету, доктор мед. наук, професор
- В'юн В. В.** – директор Навчально науково-дослідного інституту післядипломної освіти ХНМУ, д. мед. наук, професор
- Фоміна Л. В.** – зав. кафедри української мови, психології та педагогіки, канд. філол. наук, професор
- Мешерякова І. П.** – в. о. зав. кафедри медичної біології, канд. мед. наук, доцент
- Сирова Г. О.** – зав. кафедри медичної та біоорганічної хімії, доктор фарм. наук, професор, академік міжнародної екологічної академії, академік ГО «НАН ВО України»
- Зайцева О. В.** – в. о. зав. кафедри медичної та біологічної хімії і медичної інформатики, доктор біол. наук, професор
- Скорбач Т. В.** – викладач кафедри української мови, психології та педагогіки, канд. філол. наук
- Фідяєва Т. С.** – викладач кафедри української мови, психології та педагогіки

С91 Сучасні концепції викладання природничих дисциплін у медичних освітніх закладах: матеріали XVI Міжнар. наук.-метод. інтернет-конф., (Харків, 26–27 груд. 2024 р.) Харків : ХНМУ, 2025. 137 с.

У збірнику представлено матеріали біля 130 фахівців та молодих науковців закладів вищої освіти. Доповіді присвячено проблематиці викладання педагогічних, психологічних, медико-біологічних та природничих дисциплін у сучасних освітніх закладах. Наукове видання рекомендовано науково-педагогічним працівникам, які працюють у закладах вищої освіти, докторантам, аспірантам, магістрантам, здобувачам вищої освіти, а також широкому колу читачів, які цікавляться міжнародним досвідом реалізації інноваційних освітніх процесів.

Конференцію внесено до переліку проведення наукових конференцій з проблем вищої освіти і науки на 2024 рік під номером № 1261(с. 460).

Автори публікації несуть відповідальність за дотримання авторського права, точність цитування, достовірність наведених фактологічних даних, граматичні та стилістичні помилки.

УДК 378.016:5:378.6:61(082)

- © Харківський національний медичний університет, 2025
© М'ясоєдов В.В., В'юн В. В., Фоміна Л. В. та ін., 2025.

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ № 1. ПЕДАГОГІКА ТА ПСИХОЛОГІЯ

Абашнік В. О. ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ПСИХОЛОГІЇ В НІМЕЦЬКИХ УНІВЕРСИТЕТАХ СЬОГОДНІ.....	12
Абу Мехада Л., Скорбач Т. В. РОЛЬ ОСВІТИ В ЖИТТІ ЛЮДИНИ	13
Арутюнова С. К., Фоміна Л. В. ЗАЦІКАВЛЕНІСТЬ СТУДЕНТІВ НАВЧАЛЬНИМ ПРОЦЕСОМ	14
Бакаленко І. М., Кравченко Ю. В. ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ ОНЛАЙН-ЗАНЯТЬ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ.....	15
Бєлаш М. С., Павловська А. І., Скорбач Т. В. ЗМІНИ ПСИХОЛОГІЧНОГО СТАНУ ЛЮДИНИ В УМОВАХ ВІЙНИ.....	17
Бондарєва І. Є., Калініченко О. В. АРТ-ТЕРАПІЯ ЯК ПСИХОТЕРАПЕВТИЧНИЙ МЕТОД ЛІКУВАННЯ	18
Буякова А. Ю., Максимова К. Д., Скорбач Т. В. ПСИХОЛОГІЯ НАВЧАННЯ ТА ПЕДАГОГІЧНІ НАВЧАННЯ	20
Ван Сінь ПРОЄКТНА ТЕХНОЛОГІЯ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ТВОРЧОЇ САМОРЕАЛІЗАЦІЇ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ	21
Ван Чжо СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ОСОБИСТОСТІ В ПЕДАГОГІЧНИХ ВИМІРАХ.....	22
Васецька Л. І. ІНТЕГРОВАНА МОДЕЛЬ КОМПЕТЕНЦІЙ ВИКЛАДАЧА ВИЩОЇ ШКОЛИ	23
Гейченко К. І. РОЛЬ ВИКЛАДАЧА-МОВНИКА ПІД ЧАС ОНЛАЙН-НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ	24

Гонтар М. Н., Скорбач Т. В. ПСИХОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ СОЦІУМУ ПІД ЧАС ВІЙНИ	25
Горулько Я. О., Самолисова О. В. ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ ОФЛАЙН-НАВЧАННЯ	27
Гринченко К. Е., Абасалієва О. М. ЕМОЦІЙНИЙ ІНТЕЛЕКТ ЯК ОСНОВА УСПІШНОГО НАВЧАННЯ ТА МІЖСОБИСТІСНОЇ ВЗАЄМОДІЇ	28
Грицаєнко К. М., Скорбач Т. В. ЗБЕРЕЖЕННЯ КУЛЬТУРИ ТА ТРАДИЦІЙ У СКЛАДНІ ВОЄННІ ЧАСИ.....	29
Дума А. Б., Фоміна Л. В. ДЕПРЕСІЯ Й ТРИВОГА ПІД ЧАС ВІЙНИ.....	31
Жара А. С., Скорбач Т. В. МЕДИЧНІ ТА ПСИХОСОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ ПАЛІАТИВНОЇ ДОПОМОГИ	32
Жукович І. І. ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ВИКЛАДАННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ.....	34
Заболотна І. І. ЗАГРОЗИ ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ (ШІ) В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ	35
Заболотна М. Ю., Скорбач Т. В. ЗАЦІКАВЛЕНІСТЬ ДО НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ	36
Ісмаїлова А., Скорбач Т. В. ПСИХОСОМАТИЧНІ ХВОРОБИ.....	38
Камінський Р. Ф., Дзевульська І. В., Гайдай О. С., Подзігун Л. В. АСПЕКТИ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «АНАТОМІЯ ЛЮДИНИ» В УМОВАХ ВІЙСЬКОВИХ ДІЙ	39
Коваленко Н. І. ФОРМУВАННЯ М'ЯКИХ НАВИЧОК У ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ	40

Коваль М. О., Абасалієва О. М. ОСОБЛИВОСТІ РОБОТИ ЗІ ЗДОБУВАЧАМИ ОСВІТИ РІЗНИХ ПОКОЛІНЬ (X, Y, Z)	42
Колісник М. І. РИЗИКИ ЗАСТОСУВАННЯ ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ ОНЛАЙН-ПЕРЕКЛАДАЧІВ ТА ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ ДЛЯ ПЕРЕКЛАДУ ТЕРМІНІВ НА ЗАНЯТТЯХ З ЛАТИНСЬКОЇ МОВИ ТА МЕДИЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ.....	43
Котелюх М. Ю., Пилипенко К. А. МІЖДИСЦИПЛІНАРНИЙ ПІДХІД У ВИВЧЕННІ ТЕРАПЕВТИЧНОГО ТУРИЗМУ	45
Кравець Д. О., Абасалієва О. М. ВИКОРИСТАННЯ ГЕЙМІФІКАЦІЇ ЯК МЕТОДУ СТИМУЛЮВАННЯ ІНТЕРЕСУ ДО НАВЧАННЯ.....	46
Кравченко Ю. В., Гнатенко С. А. ШЛЯХИ АКТИВІЗАЦІЇ МОТИВАЦІЇ СТУДЕНТІВ ЩОДО ВИВЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ.....	47
Краснікова Л. В., Лішук С. А. ТРУДНОЩІ ІНТЕГРАЦІЇ SOFT SKILLS В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ МЕДИЧНИХ УНІВЕРСИТЕТІВ ТА ШЛЯХИ ЇХ ПОДОЛАННЯ.....	48
Крупей К. С., Количева Н. Л., Деген А. С., Гуліна О. С. ІНТЕРВ'Ю ЯК ІНСТРУМЕНТ ІНТЕРАКТИВНОГО НАВЧАННЯ ТА ПОПУЛЯРИЗАЦІЇ НАУКИ В МЕДИЧНІЙ ОСВІТІ.....	50
Кузнецова М. О., Кузнєцова І. К. ВПЛИВ ПСИХОЛОГІЧНИХ ЯКОСТЕЙ ЗДОБУВАЧА 3-ГО КУРСУ НА ПРОФЕСІЙНУ ПІДГОТОВКУ ОЧИМА ВИКЛАДАЧА ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ.....	51
Литвиненко Н. Г., Фідяєва Т. С. ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ЗАЛЕЖНОСТІ В ПІДЛІТКОВОМУ ВІЦІ: ПРОФІЛАКТИКА І КОРЕКЦІЯ.....	53
Литовська О. В. ВПРОВАДЖЕННЯ ПРИНЦИПІВ SLA У ВИВЧЕННЯ ЛАТИНСЬКОЇ МЕДИЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ: АВТЕНТИЧНІ ДЖЕРЕЛА	55

Лінь Ваньі ЕСТЕТИЧНИЙ СМАК ОСОБИСТОСТІ В ПЕДАГОГІЦІ ВИЩОЇ ШКОЛИ	56
Макарова К. О., Калініченко О. В. ПСИХОЛОГІЧНА ПІДТРИМКА МОЛОДІ ПІД ЧАС ВІЙНИ	57
Мельник Д. П., Фідяєва Т. С. СКЛАДНОЩІ ЩОДО НАВЧАННЯ ОНЛАЙН	59
Міршук Р. О., Абасалієва О. М. ТИПОВІ ПРИЧИНИ КОНФЛІКТІВ МІЖ ВИКЛАДАЧАМИ ТА ЗДОБУВАЧАМИ ОСВІТИ	60
Панченко М. В., Старкова І. В., Тіщенко О. М., Троценко О. В. ШЛЯХИ ПОДОЛАННЯ ПСИХОЛОГІЧНИХ ПРОБЛЕМ У СТУДЕНТІВ МЕДИЧНОГО ЗВО	61
Полевська В. О., Фоміна Л. В. ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ ОФЛАЙН-НАВЧАННЯ	62
Разумна А. Г. КОПІНГ-СТРАТЕГІЇ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ У ВАЖЛИВИХ СФЕРАХ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ ВІЙНИ	63
Разумна А. Г., Кудрявцева Т. О., Гиря М. П. ОСОБЛИВОСТІ СКЛАДУ ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ ВИКЛАДАЧА В УМОВАХ ГІБРИДНОГО НАВЧАННЯ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ.....	65
Рзасєва Н. А., Калініченко О. В. ВИКОРИСТАННЯ АРТ-ТЕРАПІЇ У ДИТЯЧИХ ЗАКЛАДАХ ЛІКУВАННЯ	66
Рибалко Л. С., Хоу Цзіньсун 2Д-АНІМАЦІЙНІ ФІЛЬМИ ЯК ЗАСІБ РЕАЛІЗАЦІЇ НАОЧНОСТІ НАВЧАННЯ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ РОЗВИТКУ ВИЩОЇ ШКОЛИ	67
Роман Т. О., Скорбач Т. В ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ ПРАКТИКИ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ ЗА КОРДОНОМ	68
Савіна В. В. АНАЛІЗ МЕТОДІВ ВИКЛАДАННЯ ЛАТИНСЬКОЇ МОВИ.....	69

Сирова Г. О., Лапшин В. В., Чаленко Н. М. ТВОРЧЕ ВДОСКОНАЛЕННЯ ЧЕРЕЗ ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПІДХІД	71
Сирова Г. О., Савельєва О. В., Козуб С. М., Чаленко Н. М. ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАННЯ ПІД ЧАС ВІЙСЬКОВОЇ АГРЕСІЇ	72
Скорбач О. І., Скорбач Т. В. МОВЛЕННЄВА ПОВЕДІНКА КОРИСТУВАЧІВ ІНТЕРНЕТУ	73
Соломончук А., Фідяєва Т. С. ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ ОНЛАЙН НАВЧАННЯ	75
Толмачова І. С., Скорбач Т. В. ПТСР В УМОВАХ ВІЙНИ: ПСИХОЛОГІЧНИЙ ВИКЛИК ДЛЯ УКРАЇНИ	76
Тянь Фейфань ВИХОВНИЙ ВПЛИВ СУЧАСНОГО ТАНЦЮ НА ТВОРЧЕ САМОВИРАЖЕННЯ ОСОБИСТОСТІ	77
Фідяєва Т. С. ПРОФЕСІЙНЕ ІНШОМОВНЕ СПІЛКУВАННЯ ВИКЛАДАЧА	78
Фоміна Л. В., Скорбач Т. В. РОЛЬ ПЕДАГОГА-СЛОВЕСНИКА У ФОРМУВАННІ МОВЛЕННЄВОЇ КУЛЬТУРИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ	79
Ху Цзяньдань ПЕДАГОГІЧНА МАЙСТЕРНІСТЬ УЧИТЕЛЯ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА	81
Цуй Кеке АНІМАЦІЙНА ОСВІТА В КИТАЇ	81
Чайка О. В. МЕДІА-ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ВИЩІЙ ШКОЛІ	82
Шевченко В. О., Калініченко О. В. ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА ЯК НЕВІД'ЄМНА ЧАСТИНА ЛІКУВАННЯ ПАЦІЄНТІВ	84
Штих М. В., Калініченко О. В. ПСИХОЛОГІЧНА ПОВЕДІНКА СПОРТСМЕНІВ – ФАКТОР УСПІХУ	86

Hordiienko O. S. THE USE OF AUTHENTIC VIDEO MATERIALS IN TEACHING CADETS THE ENGLISH LANGUAGE	87
Iukhno N. V. FORMATION OF A PERSONAL PHILOSOPHY OF FOREIGN LANGUAGE TEACHING FOR MEDICAL STUDENTS	89
Krainenko O. V. DEVELOPMENT OF MEDICAL STUDENTS' TRANSITION SKILLS BASED ON THE ACQUIRED HARD SKILLS AND WELL-FORMED EMOTIONAL INTELLIGENCE	90
Leliuk O. O. FROM THE EXPERIENCE OF TEACHING LATIN IN ENGLISH TO UKRAINIAN MEDICAL STUDENTS AT KHARKIV NATIONAL MEDICAL UNIVERSITY	91
Marakushyn D. I., Morozov O. V., Bondareva A. V., Stetsenko S. O. PSYCHOLOGICAL AND PEDAGOGICAL ASPECTS OF LECTURER'S WORK AT A MODERN MEDICAL UNIVERSITY	92
Onishchenko T. E., Kornienko O. O., Ryabokon O. V. PROSPECTS FOR THE IMPLEMENTATION OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN MODERN MEDICINE	93
Petrova O. B., Krainenko O. V. THE IMPACT OF THE CASE STUDY METHOD ON THE ENGLISH FOR SPECIFIC PURPOSES COMPETENCE OF MEDICAL UNIVERSITY STUDENTS	94
Samolysova O. V., Skorbach T. V. DEVELOPING CRITICAL THINKING SKILLS IN MEDICAL STUDENTS	96

СЕКЦІЯ № 2. МЕДИКО-БІОЛОГІЧНІ НАУКИ

Бережна А. В., Чумаченко Т. О. ПІДГОТОВКА ФАХІВЦІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ГРОМАДСЬКЕ ЗДОРОВ'Я»: ОПАНУВАННЯ ПРАКТИЧНИМИ НАВИЧКАМИ ПРИ ДИСТАНЦІЙНІЙ ФОРМІ НАВЧАННЯ	98

Ганчева О. В., Грекова Т. А., Мельнікова О. В., Каджарян Є. В., Ісаченко М. І. ПЕДАГОГІЧНІ ПЕРСПЕКТИВИ МЕТАВСЕСВІТУ В МЕДИЧНІЙ ТА БІОЛОГІЧНІЙ ОСВІТІ.....	99
Джамсєв В. Ю., Мещерякова І. П., Кузнецов К. А. ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ З МЕДИЧНОЇ БІОЛОГІЇ У НАВЧАЛЬНОМУ СЕРЕДОВИЩІ MOODLE.....	101
Железнякова Н. М., Александрова Т. М. ПЕРЕВАГИ ЗАСТОСУВАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В МЕДИЧНІЙ ОСВІТІ	103
Кузнецов К. А. Джамсєв В. Ю. ВИКОРИСТАННЯ ПРИНЦИПУ ДВОМОВНОСТІ В НАВЧАЛЬНИХ ПРЕЗЕНТАЦІЯХ ПРИ ДИСТАНЦІЙНІЙ ФОРМІ НАВЧАННЯ.....	104
Мещерякова І. П. ІІІ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ ЗАЛУЧЕНОСТІ СТУДЕНТІВ У МЕДИЧНІЙ ОСВІТІ.....	105
Наконечна О. А., Денисенко С. А., Стеценко С. О., Васильєва І. М. ЕФЕКТИВНІСТЬ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ ПРИ ВИВЧЕННІ БІОЛОГІЧНОЇ ХІМІЇ.....	107
Степаненко О. Ю., Мар'єнко Н. І. ГІСТОФІЗІОЛОГІЧНІ АНІМАЦІЇ ЯК ІННОВАЦІЙНИЙ МЕТОД ВИКЛАДАННЯ ГІСТОЛОГІЇ	109
Уманська Т. Ю., Чиранова Д. І. МІЖДИСЦИПЛІНАРНА ІНТЕГРАЦІЯ ПРИ ВИКЛАДАННІ СТОМАТОЛОГІЧНИХ ДИСЦИПЛІН У ХАРКІВСЬКОМУ ОБЛАСНОМУ МЕДИЧНОМУ КОЛЕДЖІ.....	110

СЕКЦІЯ № 3. ХІМІКО-ФАРМАЦЕВТИЧНІ НАУКИ

Білай І. М., Білай А. І. ПРОФЕСІЙНО-ОРІЄНТОВАНЕ НАВЧАННЯ ФАРМАЦЕВТІВ-ІНТЕРНІВ	112

Сирова Г. О., Козуб С. М., Чаленко Н. М. ВПЛИВ ДИСБАЛАНСУ ЕЛЕМЕНТІВ НА ОРГАНІЗМ ЛЮДИНИ: ХІМІЧНИЙ АСПЕКТ	113
Сирова Г. О., Козуб С. М., Чаленко Н. М., Савельєва О. В. ДЕФЦИТ ЙОДУ – АКТУАЛЬНА ПРОБЛЕМА СЬОГОДЕННЯ	114
Сирова Г. О., Лапшин В. В., Чаленко Н. М. ФУЛЕРЕНИ – ДОСЛІДЖЕННЯ ТРИВАЮТЬ	115
Сирова Г. О., Лапшин В. В., Чаленко Н. М. ХЛОРОФІЛИ І КАРОТИНОЇДИ	116
Сирова Г. О., Чаленко Н. М., Козуб С. М., Савельєва О. В. ХІМІЧНА ТЕРМОДИНАМІКА І БІОЕНЕРГЕТИКА	117

СЕКЦІЯ №4. ФІЗИКА ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ

Бондаренко М. А., Зайцева О. В., Пономаренко Н. С., Солодовніков А. С. ВАЖЛИВІСТЬ РОЗУМІННЯ ОСНОВ БІОМЕХАНІКИ СПЕЦІАЛІСТАМИ З ПРОТЕЗУВАННЯ ТА ОРТЕЗУВАННЯ	119
Бондаренко М. А., Зайцева О. В., Солодовніков А. С., Пономаренко Н. С. АКТУАЛЬНІ АСПЕКТИ РОБОТИ ВИКЛАДАЧІВ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ.....	120
Зайцева О. В., Бондаренко М. А., Солодовніков А. С., Пономаренко Н. С., Литвиненко М. І., Рисована Л. М., Радзішевська Є. Б. НОРМАТИВНИЙ І ВАРІАТИВНИЙ ЗМІСТ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ЗА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ "ПРОТЕЗУВАННЯ-ОРТЕЗУВАННЯ" НА КАФЕДРІ МЕДИЧНОЇ ТА БІОЛОГІЧНОЇ ФІЗИКИ І МЕДИЧНОЇ ІНФОРМАТИКИ	122
Ліщук С. А., Краснікова Л. В. ВИКОРИСТАННЯ ІІІ ДЛЯ ОПТИМІЗАЦІЇ МІЖДИСЦИПЛІНАРНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТІВ	124

медико-фармацевтичному університеті підвищенню кваліфікації науково-педагогічних працівників приділяється особлива увага:

1) взаємовідвідування, відкриті заняття, атестація – це основні форми методичної роботи кафедри та викладача, що спрямовані на вдосконалення методики проведення занять, підвищення педагогічної майстерності, обміну досвідом роботи тощо;

2) підвищення кваліфікації щодо розвитку власної цифрової грамотності, яке щороку організують й проводять фахівці кафедри комп'ютерних технологій;

3) проведення семінарів, спрямованих на підготовку якісної навчально-методичної літератури;

4) участь в організації та проведенні онлайн-конференцій різного рівня;

5) курси вивчення іноземної мови та ін..

Усе це сприяє підвищенню власної мотивації, підкріплює пізнавальний інтерес і розвиток професійних якостей викладача, і, як результат, позитивно впливає на рівень підготовки іноземних студентів. Досвід, отримані знання та навички сприятимуть ефективній діяльності викладача в процесі дистанційного навчання і, безперечно, стане тією рушійною силою, яка допоможе їм вдосконалити українську мову та галузеві знання здобувачів вищої освіти.

Мотивація навчально-педагогічного колективу належить до складних завдань сьогодення, проте є необхідністю для отримання якісних послуг іноземними студентами, їхнього інтересу до навчання та ефективної роботи вишу загалом.

ТРУДНОЦІ ІНТЕГРАЦІЇ SOFT SKILLS В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ МЕДИЧНИХ УНІВЕРСИТЕТІВ ТА ШЛЯХИ ЇХ ПОДОЛАННЯ

Краснікова Л. В., Ліщук С. А.

Харківський національний медичний університет, м. Харків

У сучасному освітньому процесі медичних університетів стає дедалі очевиднішою важливість розвитку не лише професійних, але й м'яких навичок (Soft skills). До Soft skills відносяться такі навички, як комунікація, емоційний інтелект, здатність працювати в команді, лідерство, стресостійкість, вирішення конфліктів та адаптивність. Вони відіграють ключову роль в формуванні кваліфікованих та професійно зрілих медичних спеціалістів, які здатні ефективно взаємодіяти з пацієнтами, колегами та іншими учасниками медичного процесу. Однак їх розвиток у навчальному процесі медичних університетів стикається з низкою психолого-педагогічних труднощів, таких як відсутність чіткої методології оцінки, недостатня підготовка викладачів та відсутність стандартів для інтеграції цих навичок в навчальні програми.

Однією з основних проблем впровадження м'яких навичок у навчальний процес є неясність концепції Soft skills. Під цією концепцією мається на увазі набір особистісних і міжособистісних навичок, які не стосуються безпосередньо професійних знань, але критично важливі для успішної роботи в будь-якій галузі, зокрема в медицині. Різноманітність трактувань Soft skills включають дуже широкий спектр навичок, таких як комунікація, емоційний інтелект, лідерство, командна робота, здатність до прийняття рішень, стресостійкість, адаптивність тощо. Кожен із цих аспектів може трактуватися по-різному в залежності від контексту та потреб галузі. У медичному середовищі це може варіюватися від вміння працювати в команді до здатності надавати емоційну підтримку пацієнтам. Відсутність єдиного розуміння того, що саме входить до складу цих навичок і як їх виміряти і є основною проблемою.

Наслідки неясності концепції Soft skills проявляються в складності їх інтеграції в навчальний процес, виникнення проблем в оцінці та моніторингу прогресу здобувачів освіти, зменшення мотивації з їх оволодінням. Як це проявляється в освітньому процесі?

Оскільки немає єдиного визначення або стандартів оцінки Soft skills, а також враховуючи різноманітність цих навичок, викладачі можуть не знати, як саме повинні бути побудовані заняття, щоб ефективно розвивати ці компетенції у здобувачів освіти.

М'які навички важко виміряти за допомогою стандартних тестів або екзаменів, важко оцінити, наскільки успішно вони освоєні. Це може призводити до того, що ці навички недооцінюються або не отримують належної уваги у процесі навчання.

В той же час без ясного розуміння здобувачами освіти важливості Soft skills і як вони можуть вплинути на їх майбутню професійну діяльність, вони можуть сприйматися як другорядні або менш важливі порівняно з теоретичними та практичними знаннями.

Як подолати труднощі пов'язані з неясністю концепції Soft skills?

По-перше, це розробка єдиної методології та чітких стандартів у контексті медичної освіти. Це дозволить забезпечити чітке розуміння того, які навички необхідні, як їх розвивати.

По-друге, психолого-педагогічна підготовка викладачів для інтеграції м'яких навичок у навчальний процес. Важливо, щоб викладачі розуміли, як мотивувати студентів до їх розвитку.

По-третє, активне навчання Soft skills і практичні методи. Замість теоретичних лекцій важливо використовувати практичні методи навчання, такі як рольові ігри, тренінги, дебати, проекти, де студенти можуть практикувати свої Soft skills у реальних або змодельованих ситуаціях.

І останнє це індивідуальний підхід до розвитку Soft skills. Оскільки кожен здобувач освіти має свої сильні та слабкі сторони, важливо застосовувати індивідуальний підхід в розвитку м'яких навичок, пропонуючи

різні варіанти тренувань та завдань під час проведення занять для розвитку конкретних навичок.

Отже, неясність концепції Soft skills є важливою проблемою, але її можна подолати шляхом розробки чітких критеріїв та методів їхнього впровадження в навчальний процес. Поступово, через адаптацію навчальних програм і використання активних методів навчання, можна сформувати у здобувачів освіти необхідні м'які навички для їх подальшої професійної діяльності. Правильний підхід до навчання та розвитку Soft skills відкриває нові можливості для покращення якості медичної освіти, підвищення рівня професіоналізму майбутніх лікарів і їх здатності працювати в умовах високої стресової навантаженості.

ІНТЕРВ'Ю ЯК ІНСТРУМЕНТ ІНТЕРАКТИВНОГО НАВЧАННЯ ТА ПОПУЛЯРИЗАЦІЇ НАУКИ В МЕДИЧНІЙ ОСВІТІ

*Крупей К. С., Количева Н. Л., Деген А. С., Гуліна О. С.
Запорізький державний медико-фармацевтичний університет,
м. Запоріжжя*

У сучасних умовах розвитку освіти в медичних закладах важливим завданням є формування в студентів не лише професійних компетенцій, але й критичного мислення, наукової грамотності та навичок ефективної комунікації. Залучення студентів до науково-дослідної діяльності, зокрема у форматі інтерв'ю, є потужним педагогічним інструментом, що сприяє розвитку в них здатності до аналізу складних проблем, інтеграції знань із різних дисциплін та вмінь презентувати свої висновки.

Викладачі кафедри мікробіології, вірусології та імунології ЗДМФУ активно беруть участь в популяризації науки разом з майбутніми лікарями – студентами. За участі молодих фахівців університету підготовлена серія наукових телепередач «Екофактор» на телеканалі МТМ:

- «Як очистити непитну воду» (<https://youtu.be/PJAd4i2RbBI>),
- «Дні науки у Запоріжжі» (<https://youtu.be/WcWhlHOJUIM>),
- «Інфекційні хвороби під час війни: як попередити та вберегтися» (<https://youtu.be/8rABxCWMA48?si=gb7tPuMCDq3uOQAH>),
- «Збереження м'яса, сиру та молока за будь-яких умов. Дослідження науковців» (<https://youtu.be/HUY9AV8j6Mg?si=rSQJVxsC2jJBv-ZA>).

Інтерв'ю є діалогічною формою навчання, яка сприяє формуванню комунікативної компетентності, а також навичок співпраці та самостійного пошуку інформації. Участь у таких заходах дає змогу студентам виступати не лише спостерігачами, але й активними учасниками процесу творення знань. Це особливо важливо в умовах медичної освіти, де вміння взаємодіяти з пацієнтами, колегами та іншими учасниками професійного середовища має